

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

УДК 338.48

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/157-1>**Аппельт Г. В.**

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов і країнознавства,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Appelt Halyna

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

ВИДИ ТУРИЗМУ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ТУРИНДУСТРІЇ

Розвиток туризму неможливий без розроблення і впровадження інновацій, які є необхідною умовою досягнення економічного успіху. У сучасних умовах разом із зростанням вимогливості туристів до сервісу сам туристичний продукт стає все більш витонченим, зростають його трудомісткість і капіталомісткість. Також в останні десять років перед туристичною індустрією гостро постала проблема збереження і розвитку як рекреаційних ресурсів, так і туристських ресурсів загалом. Все це зумовило появу і розвиток такого виду туризму, як онлайн-туризм. У статті автором розглянуто інноваційні види туризму як нетрадиційний варіант організації дозвілля; охарактеризовано роль онлайн-туризму і його цінність для сучасного суспільства та запропоновані сучасні тенденції світового туризму як інструмент підтримки споживчого попиту в умовах карантинних обмежень.

Ключові слова: туризм, інновації, віртуальний туризм, маркетинг, інтернет, комунікації, попит, онлайн-туризм, агротуризм, алкогольний туризм, атомний туризм, гастрономічний туризм, духовний туризм, космічний туризм, подорожі нетрадиційними сексуальними меншинами.

TYPES OF TOURISM IN THE CONTEXT OF CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF THE TOURISM INDUSTRY

Over the last twenty years, tourism has played an increasingly prominent role in the world economy. However, the beginning of 2020 was marked not only by the decline of the international tourist movement due to the emergence of a new virus and the introduction of quarantine restrictions. However, it should be noted the emerging changes in the tourism market: the emergence of new trends in international tourism, which developed dynamically in 2019, continue to develop after the resumption of tourist flows. It is worth noting that with the growing demand of tourists for the service, the tourist product itself is becoming more sophisticated, increasing its complexity and capital intensity. Also in the last ten years, the tourism industry has faced an acute problem of preservation and development of both recreational resources and tourist resources in general. All this led to the emergence and development of such tourism as online tourism (with the development of scientific and technological progress, urbanization, technocratization of human life, tourism with the use of computer technology and minimization of personal contact are becoming more attractive). In the article the author considers innovative types of tourism, such as agritourism, alcohol tourism, atomic tourism, gastronomic tourism, spiritual tourism, space tourism, travel of non-traditional sexual minorities, cash free, childfree, couchsurfing, edutainment, geocaching, microcations, neotribes, sabbatical, slow travel, undertourism, vegan travel as non-traditional leisure options. The role of virtual tourism as a component of online tourism was described through a detailed description of the tourist elements of the virtual tourism platform in the world and its value to modern society (creation of a complex of virtual tours, which can be conditionally divided into virtual excursions to iconic historical and cultural sites; virtual excursions to museums dedicated to science and virtual excursions to art museums by using various technologies to minimize the risk of the spread of the virus and maintain consumer demand). Also, the author proposes the process of using modern world tourism trends indicated in the article as a tool to support consumer's demand for travel services.

Keywords: tourism, innovation, virtual tourism, marketing, internet, communication, demand, online tourism, agritourism, alcohol tourism, atomic tourism, gastronomic tourism, spiritual tourism, space tourism, travel of non-traditional sexual minorities, cash free, childfree, couchsurfing, edutainment, geocaching, microcations, neotribes, sabbatical, slow travel, undertourism, vegan travel

JEL classification: L83, Z32, O10.

Постановка проблеми. За останні двадцять років туризм відіграє все більш помітну роль у світовій економіці. Однак початок 2020 року було відзначено не лише падінням міжнародного туристичного руху у

зв'язку з появою нового вірусу та введенням карантинних обмежень.

Разом із тим слід відзначити такі зміни на туристичному ринку, як поява нових трендів у галузі між-

народного туризму, що динамічно розвивалися в 2019 році і продовжують свій розвиток після відновлення руху туристичних потоків. Варто зауважити, що разом із зростанням вимогливості туристів до сервісу сам туристичний продукт стає все більш витонченим, зростають його трудомісткість і капіталомісткість. Також в останні десять років перед туристською індустрією гостро постала проблема збереження і розвитку як рекреаційних ресурсів, так і туристських ресурсів загалом. Все це зумовило появу і розвиток такого виду туризму, як онлайн-туризм (у міру розвитку науково-технічного прогресу, урбанізації, технократизації життя для людини все більш привабливим стає туризм із використанням комп'ютерних технологій і мінімізацією особистого контакту) [1].

Цей вид туризму став незамінним під час всесвітнього карантину як інструмент підтримки попиту на туристичний продукт.

Онлайн-туризм разом з останніми інноваціями і тенденціями на ринку туристичних послуг набуває масового характеру, що приводить до актуалізації їх дослідження і виділення в сучасну класифікацію. Тому мета сучасних досліджень полягає в ознайомленні зі структурою нових видів туризму, включаючи онлайн-туризм, визначенні характеристики їхніх дій на основі постепідеміологічної кризи в світі і розкритті місця сучасних тенденцій в останніх версіях класифікації туризму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні дедалі більше з'являється інформації щодо нових видів туризму, проблем та перспектив їхнього розвитку, і дедалі більше зарубіжних та вітчизняних науковців приділяють увагу в своїх працях тематиці онлайн-туризму, зокрема А.В. Бабкин [1], В.А. Шамлікашвілі [2], Ю.В. Тімошина [3], С.В. Аїгіна [4], Н.І. Тульська [4], Г.Н. Кутєпова [5], С.Д. Буценко [6], Ю.Ю. Андреева [7], А.Ю. Александра [8] та інші.

Мета статті полягає у висвітленні інноваційних видів туризму, ключовим із яких є віртуальний туризм, який є частиною онлайн-туризму та виник після появи вірусу Covid-19 та введення карантинних обмежень, як інструментів для підтримки попиту на туристичні послуги.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку людства, в століття, коли технології та інтернет швидко розвиваються, індустрія онлайн-туризму невідмінно зростає. Водночас зростає і культура користування населенням банківськими картами, онлайн-покупками й онлайн-сервісами. Все це сприяє стрімкому збільшенню кількості людей, які планують свої тури та купують квитки самостійно через інтернет.

На ринку онлайн-туризму своєю вагомою нішу вже давно зайняли сервіси онлайн-бронювання номерів у готелях, такі як: Booking.com, Expedia, TripAdvisor, Oktogo; сервіси для онлайн-покупки транспортних та екскурсійних квитків; сервіси для онлайн-шопінгу тощо. Все це вже стало частиною сучасного туризму.

Іншим неймовірно прогресивним сегментом ринку туристських онлайн-послуг є ринок мобільних додатків. Зараз практично у будь-якої організації, що займається онлайн-туризмом, є свій додаток у PlayMarket або AppStore.

Ринок онлайн-туризму є одним із найбільш перспективних напрямів, що динамічно розвивається.

З кожним роком створюється все більша кількість сервісів із планування подорожей, які пропонують, крім уже стандартних онлайн-послуг, оформити страхування, взяти в оренду автомобіль напрокат, знайти супроводжуючого для дитини і багато іншого. Онлайн-сервіси дають змогу туристам самим організувати свій відпочинок, не вдаючись до послуг туроператорів і турагентів, працюючи безпосередньо з постачальниками туристських послуг, мінімізуючи при цьому особистий контакт [9].

Глибокий рівень упровадження онлайн-послуг у комплекс туристичних послуг і велика популяризація використання цих онлайн-ресурсів стали в нагоді після спалаху нового вірусу covid-19 і відповідного впровадження карантинних обмежень. І хоч у цей період кількість туристичних поїздок різко скоротилася, ті споживачі туристичних послуг, які прийняли рішення провести ізоляцію в іншій країні, активно використовували можливість онлайн-туризму.

Також онлайн-туризм став платформою для створення нового напрямку, такого як віртуальний туризм, або VR-туризм, як інструменту для підтримки попиту на туристичні послуги під час карантину і порятунку майбутнього попиту після зняття обмежень.

У цьому разі країни, туристичні організації, музеї та інші об'єкти надання туристичних послуг використовували онлайн-ресурси й онлайн-платформи для створення віртуальних екскурсій до історичних та культурних пам'яток. Такий метод є відмінним рішенням не тільки для підтримки попиту туристів і залучення уваги до культурно-історичних об'єктів, які втратили своїх відвідувачів через карантин, а й інструментом державного контролю і допомоги підтримці життя людей в ізоляції.

Натепер платформа віртуального туризму включає в себе туристичні об'єкти, зображені на рис. 1.

Однак найяскравішим прикладом віртуального туризму виступає платформа Sites in 3D – 360 Panoramic Photographs. Virtual Tours, яка діє з 2015 року. Вона дає можливість віртуально відвідати понад 50 країн світу, включаючи віртуальні тури по мечетях, гробницях, палацах, музеях, готелях, басейнах, вежах, площах, парках, священних і стародавніх розкопках, космосі і багато чому іншому [11].

У зв'язку з цим актуалізується розширення стандартної типології туризму за допомогою додаткового виду – онлайн-туризму, який буде в себе включати віртуальний туризм як діяльність індивіда, що дає змогу за допомогою використання сучасної комп'ютерної техніки та комунікаційних мереж створити й отримати максимально реалістичну сенсуальну інформацію про бажану дестинацію з числа реально існуючих без фізичного переміщення в неї [2].

У результаті план-схема основних популярних видів туризму в умовах сучасності (залежно від мети подорожі), що попередньо складена А.А. Романовою, була доповнена автором (рис. 1).

Також з огляду на необхідність різкого збільшення інтересу туристів до туристичних поїздок після зняття карантинних обмежень актуально відзначити нові тенденції в туризмі, які почали своє існування в 2019–2020 роках і які будуть новинками і в тому числі мотиваторами для здійснення перших після ізоляції туристичних поїздок.

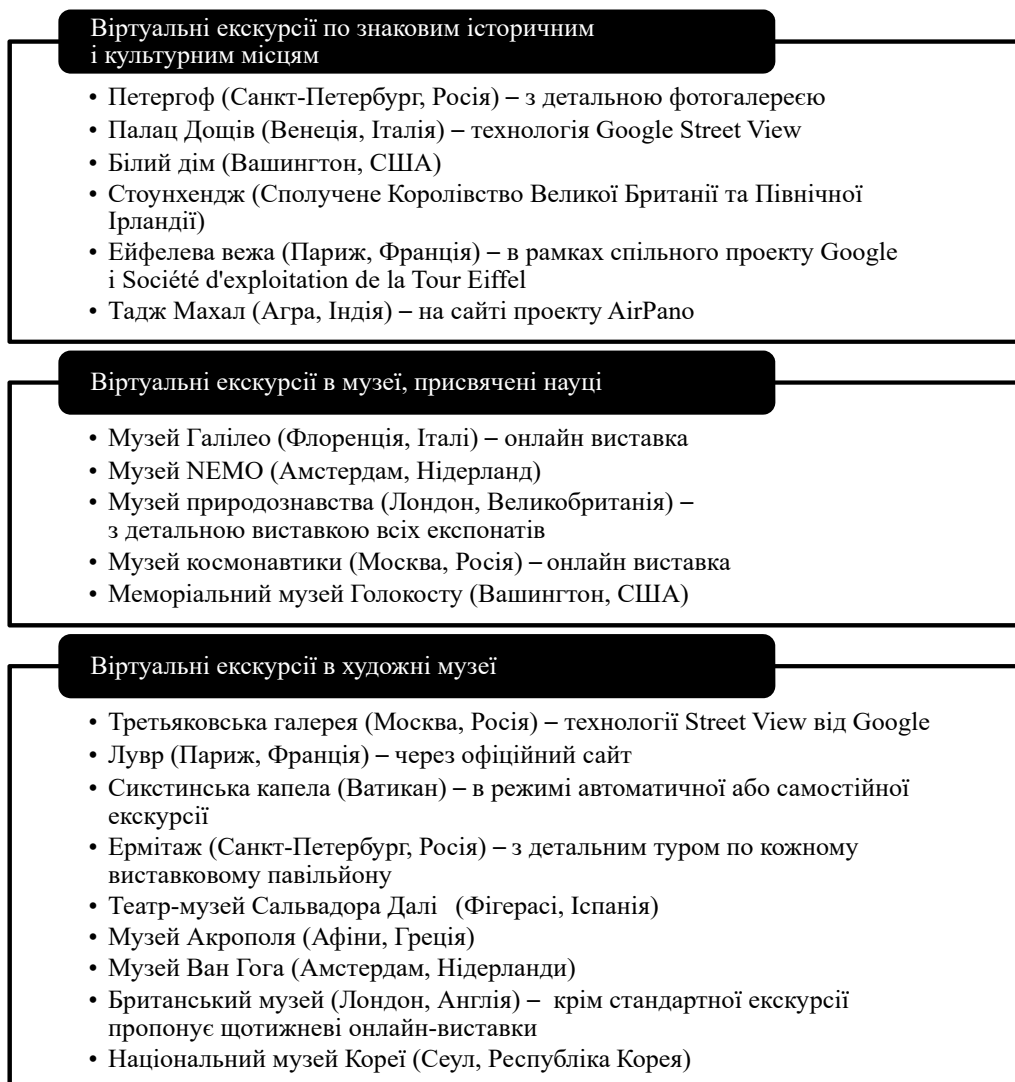

Рис. 1. Туристичні об'єкти віртуального туризму

Джерело: сформовано автором на основі [10]

Тому проаналізуємо і сформулюємо визначення нових видів туризму, які з'явилися та/або стали актуальними в 2019–2020 рр. (за алфавітом).

Агротуризм – напрям туризму, що орієнтований на використання природних, культурно-історичних та інших ресурсів сільської місцевості та її особливостей із наданням туристам можливості участі в сільській праці. Причинами для виникнення цього виду туризму став високий рівень урбанізації населення, невисока вартість турів, бажання побути на природі і можливість харчування екологічно чистими і корисними продуктами. Цей вид туризму набув значного поширення в США і Канаді, а також у країнах Європи, насамперед у Франції, Німеччині [13].

Алкотуризм (алкогольний туризм, п'яний туризм) є видом самостійних подорожей у певну географічну місцевість із метою спілкування і розпивання традиційних спиртних напоїв, іноді із спортивно-туристичними елементами, змаганнями та іншими заходами. Різновидами алкотуризму є горілчаний, винний, коньячний, пивний туризм, відвідання тематичних фестивалів тощо [14].

Атомний туризм виник після світанку атомної ери і набув широкої популярності в Україні у 2018–2019 рр. Туристи можуть відвідати місця, які важливі в історії атомної ери, де відбулися значні інциденти, пов'язані з ядерною енергією. Існує багато музеїв, що спеціалізуються на атомній зброї, але туристи бажують відвідувати саме ті місця, де були скинуті атомні бомби. Хіросіма і Нагасакі – два самих відвідуваних місця в межах так званого ядерного туризму. Київський музей Чорнобиля є найбільш відвідуваним музеєм цього незвичайного виду туризму [13].

Гастрономічний туризм – спеціалізований вид туризму, пов'язаний з ознайомленням та дегустацією національних кулінарних традицій країн світу, що є синтезом екології, культури і виробництва. З погляду організаторів туризму, гастрономічний тур передбачає ознайомлення з оригінальними технологіями виготовлення місцевих харчових продуктів, традиціями їх споживання, опанування навичок кулінарного мистецтва, участь у фестивалях та тематичних культурно-масових заходах. Науковці виділяють такі підвиди гастрономічного туризму, як: культурно-

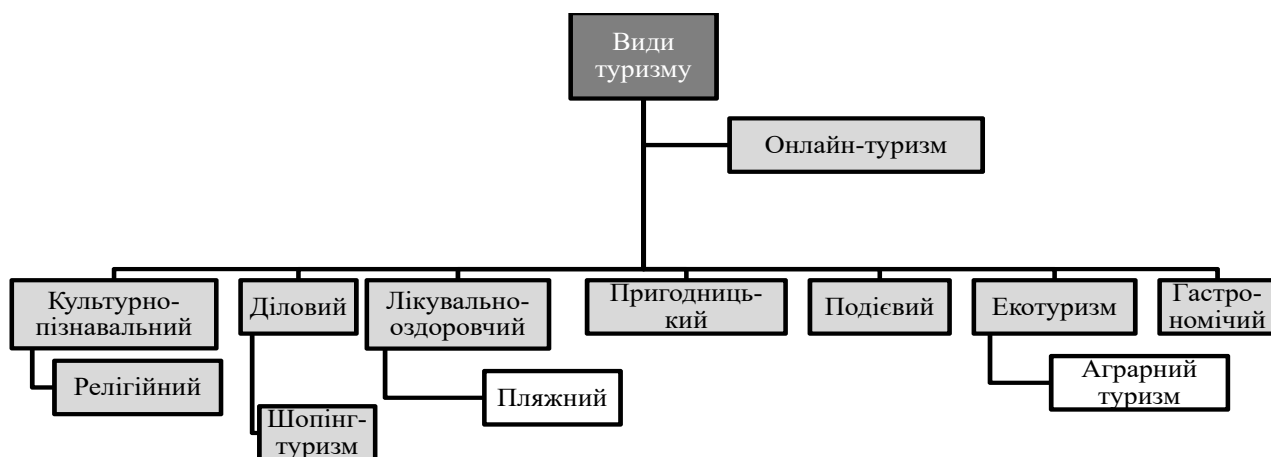

Рис. 2. Основні сучасні види туризму

Джерело: доповнено автором на основі [12]

пізнавальний, розважальний, діловий, освітній, рекреаційно-оздоровчий тощо [15].

Духовний туризм – його метою є бажання не стільки змінити обстановку, скільки змінити себе. Іншими словами, це подорож, яку розпочинає людина з метою самопізнання, розкриття і перетворення власного внутрішнього світу, пошуку краси і гармонії. Два найпопулярніших напрями духовного туризму – Індія і Таїланд.

Космічний туризм є найбільш дорогим видом туризму. Першим у світі космічним туристом став Денніс Тіто, який в 2001 році заплатив за туристський політ на МКС 20 млн доларів. Нині у світі з'явилася велика кількість туроператорів, які пропонують цей вид туризму [16]. Найбільш популярним є проект Mars One, учасники якого можуть відправитися на Марс безкоштовно, але без зворотного квитка, для того щоб заснувати перше марсіанське поселення. Перший екіпаж передбачає чотирьох чоловік і полетить вже в 2024 році на Марс, потім рейси стануть більш регулярними – раз на два роки [17].

Подорожі представників нетрадиційних сексуальних меншин (гейтуризм, ЛГБТ-туризм, LGBT – скорочено від lesbian, gay, bisexual, transgender, транссексуальний туризм, бісексуальний туризм) – вид туризму, суб'єктами якого є представники сексуальних меншин (геї, лесбійки, бісексуали і трансгендери), які відвідують країни і регіони, толерантні до нетрадиційних сексуальних і гендерних проявів, курорти і різноманітні заходи, популярні серед ЛГБТ-спільнот (гей-паради, гей-фестивалі, концерти зірок нетрадиційної орієнтації). В останні роки у сферу гей-туризму включають також весільні тури з метою укладання шлюбу, весільні подорожі та сімейні тури для туристів з дітьми [18].

Cash free – все більше і більше туристів воліє подорожувати без готівки. Тому в багатьох готелях і закладах вводять таблички «Cards only». Такий напрям став дуже популярним в останні два роки в Америці та Європі. В Україні дещо важко виділити такий вид туризму, адже зараз країна проходить загальний етап популяризації карток для проведення фінансових операцій, що торкається всіх сфер діяльності [19].

Childfree – напрям відпочинку без дітей. Цей напрям також не має чіткого відокремлення в Україні, на відміну від Європи, де розділяють готельний відпочинок батьків від відпочинку дітей і позиціонують це як окремий напрям childfree-відпочинку.

Couchsurfing (каучсерфінг) – туризм із використанням світової гостьової мережі у вигляді онлайн-сервісу, що був створений з метою сприяння процесу глобалізації [20]. Платформа Couchsurfing створювалась як платформа для пошуку мандрівниками безкоштовної ночівлі в поїздки, проте ще більше – для культурного обміну з жителями інших країн. Звідси і назва – «couch» від англійського «диван» і «surfing» – переміщуватися, подорожувати. Передбачалося, що зареєстровані користувачі сервісу можуть безкоштовно переночувати у інших учасників по всьому світі, взаємно пропонуючи свій «диван» іншим [21]. Але українські користувачі цієї платформи на цей момент ще не встигли себе зарекомендувати, адже ця платформа ще не встигла зарекомендувати себе в Україні.

Edutainment (education + entertainment) – це поїздка туристів, під час якої поєднуються відпочинок із навчанням, як правило, організованих груп школярів або студентів. Отримання нових знань під час подорожей сприяє їх кращому засвоєнню, ніж під час стандартного освітнього процесу. [22]. В Європі найбільш розвинений освітній туризм в галузі освоєння іноземних мов, що є доволі часто предметом освітніх грантів.

Geocaching (Геокешинг) – це різновид активного відпочинку і туристична гра. Основна ідея гри полягає в тому, що одні гравці готують схованку з невеликими «скарбами», визначають за допомогою GPS-координати схованки і публікують інформацію про це в мережі Інтернет. Інші гравці знаходять схованки, беруть що-небудь із них собі, залишають що-небудь наступним гравцям і реєструють свою знахідку в інтернеті [20].

Microcations – поїздка на кілька днів в інше місто або країну користуються все більшою і більшою популярністю серед мандрівників, особливо серед студентів та молодих працівників, які націлені на коротку подорож впродовж вихідних [23].

Neotribes – подорож у колективі людей, які об'єднані

спільними інтересами. Найчастіше такі групи людей збираються вперше [24].

Sabbatical – тривалий відпочинок, присвячений самовдосконаленню, розвитку творчості та особистості, освоєнню нових видів діяльності тощо. Творча відпустка – це похідне від біблійного Sabbath (шабат) – тобто часу, коли людина могла виділити час на відпочинок і відновлення сил. Творча відпустка – поширене явище в академічних колах, але в наш час це перестало бути прерогативою тільки вчених і викладачів. Будь-яка людина має право взяти творчу відпустку і відправитися подорожувати. Творча відпустка – це більш тривала перерва в роботі, зазвичай від двох місяців до року. Деяким людям вдається домовитися про оплату творчу відпустку. Але в українських реаліях таку ситуацію уявити дуже важко [25].

Slow travel – туризм для тих, хто не женеться за враженнями і кількістю відвіданих місць, а хоче максимально зануритися в нову культуру, звичаї, пожити життям звичайних місцевих жителів: відвідувати не туристичні місця, заповувати продукти на ринку, влаштувати пікніки в місцевому парку, їздити на велосипеді по вулицях міста або сільських стежках. Ніяких організованих екскурсій, поспіху, численних переїздів [23].

Undertourism (андеграундний туризм) – подорож у менш відоме або незвичайне місце замість відвід-

ування всесвітньо відомих локацій, переповнених туристами [23].

Vegan Travel – тури, які користуються особливою популярністю серед мандрівників. Поки що єдиного формату таких подорожей не існує, але в веган-тріпах знайомляться однодумці і відправляються в тематичні гастротури без м'яса [19].

Висновки. Підводячи підсумки, слід зазначити, що туристична галузь у світі зараз, незважаючи на обмеження за епідеміологічних обставин, має величезні перспективи. Є безліч видів туризму, частину з яких було детально розглянуто в статті, розвиток яких піддається реалізації після скасування заходів карантинних обмежень. Порівнюючи плани з розвитку і переймаючи досвід країн, які першими зіткнулися з впливом нового вірусу на припинення процесу надання туристичних послуг, можна оцінити описаний у статті віртуальний туризм як кращу стратегію з розвитку всієї туристичної індустрії в обставинах, що склалися.

При цьому особливої актуальності набуває включення віртуального туризму в програми довгострокового розвитку, прийняті місцевими органами влади, а також у наявну класифікацію як постійно діючого виду туризму для мінімізації ризику туристів під час і після зняття карантинних обмежень і як елементу збереження і підтримки попиту на туристичні послуги.

Список використаних джерел:

1. Бабкин А.В. Специальные виды туризма. Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. 252 с.
2. Шамликашвили В.А. Виртуальный туризм как новый вид туризма. *Креативная экономика*. 2014. № 10 (94). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/virtualnyy-turizm-kak-novyy-vid-turizma> (дата обращения: 21.05.2020).
3. Тимошина Ю.В., Смирнов Д.В. Новые виды туризма как способ оптимизации туристской отрасли Крыма. *Актуальные проблемы физической культуры, спорта, туризма и рекреации*: сб. матер. VI Всерос. С междунар. участием науч.-практ. конф. студентов и аспирантов. Томск, 2018. С. 355–357.
4. Аигина Е.В., Тульская Н.И., Шабалина Н.В. Туризм в городах золотого кольца: новые формы и виды. *Российский научный журнал*. 2013. № 5. С. 313–319.
5. Кутепова Г.Н. Классификация видов экзотического туризма. *Научный вестник МГИИТ*. 2010. № 3. С. 20–25.
6. Буценко Е.Д. Гастрономический туризм как популярное направление в туризме. *Научно-методический электронный журнал Концепт*. 2015. Т. 33. С. 56–60.
7. Андреева Ю.Ю. Наиболее популярные виды спортивного и экстремального туризма. Обзор. *Современные проблемы сервиса и туризма*. 2009. № 1.
8. Александрова А.Ю. Актуальные тенденции развития сферы туризма в глобальных городах мира. *Современные проблемы сервиса и туризма*. 015. Т. 9. № 2. С. 5–13. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/aktualnye-tendentsii-razvitiya-sfery-turizma-v-globalnyh-gorodah-mira> (дата обращения: 21.06.2020).
9. Крайнова О.С., Кетрарь М.Ф. Маркетинговый анализ рынка онлайн-туризма и сопутствующих услуг. *Экономика, право, образование: региональный аспект*. 2016. С. 119–122.
10. 35 лучших виртуальных музеев мира, которые необходимо посетить. Canva: онлайн сервис графического дизайна : веб-сайт. URL: https://www.canva.com/ru_ru/obuchenie/virtualnye-ekskursii/ (дата звернення: 03.05.2020).
11. Sites in 3D. 360 Panoramic Photographs. Virtual Tours : веб-сайт. URL: <http://www.3dmekanlar.com/sites.html> (дата звернення: 10.05.2018).
12. Романова А.А. Види туризму та їх класифікація у контексті сучасних тенденцій розвитку туризму. *ЕКОНОМІКА І РЕГІОН. Науковий вісник*. 2017. № 4 (65). С. 13–19.
13. Михайлова К.Ю. Инновационные направления развития мировой туристской индустрии. *Вестник АПК Ставрополя*. 2016. № 1. С. 260–264.
14. Алкотуризм. Лучшие места в Европе : веб-сайт. URL: <http://traveliving.pro/alkoturizm-luchshie-mesta-v-evrope.html> (дата звернення: 13.05.2020).
15. Басюк Д.І. Інноваційний розвиток гастрономічного туризму в Україні. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2012. № 45. С. 128–132.
16. Жиленко В.Ю. Инновационные виды туризма: проблемы и перспективы развития в РФ. *European research* : сб. статей XVI междунар. науч.-практ. конф., (Пенза, 14 авг. 2018 г.). Пенза : МЦНС «Наука и Просвещение», 2018. Ч. 2. С. 24–27.
17. Archer B.H., Owen C.B. Towards a tourist regional multiplier. *Journal of Travel Research*. 1972. Т. 11. № 2 С. 9–13.
18. Гей-туризм (ЛГБТ-туризм). Туроператор Ас-тревел : веб-сайт. URL: http://actravel.ru/tourism_glossary.php?word=453 (дата звернення: 17.05.2020).
19. Travel-тренды 2020. Chance for traveller : веб-сайт. URL: <https://chance4traveller.com/travel-trendy-2020-goda-samyie-populyarnyie-zaprosyi-puteshestvennikov/> (дата звернення: 10.04.2020).
20. Малиновська О.Ю., Ісакова А.І. Інноваційні види туризму. *Географія та туризм*. 2014. № 27. С. 46–55.

21. Couchsurfing на будь-який смак: безкоштовний нічліг, компанія в поїзді, екскурсія чи секс-туризм. УНІАН : веб-сайт. URL: <https://www.unian.ua/tourism/lifehacking/10534908-couchsurfing-na-bud-yakiy-smak-bezkoshtovniy-nichlig-kompaniya-v-poizdi-zdci-ekskursiya-chi-seks-turizm.html> (дата звернення: 12.05.2020).

22. Пономарева Т.В. Образовательный туризм: сущность, цели и основные сегменты потребителей. *Проблемы современной экономики*: материалы IV Междунар. науч. конф., г. Челябинск, февраль 2015 г. Челябинск: Два комсомольца, 2015. С. 139–143. URL: <https://moluch.ru/conf/econ/archive/132/7188/> (дата звернення: 01.06.2020).

23. Названы главные тренды в туризме 2020. Piligrim : веб-сайт. URL: <https://piligrim.ua/news/nazvany-glavnye-trendy-v-turizme-2020> (дата звернення: 10.05.2020).

24. Необходимость создания новых форм туризма. Автор24 : веб-сайт. URL: https://spravochnick.ru/turizm/innovacii_v_turizme/neobhodimost_sozdaniya_novyh_form_turizma/ (дата звернення: 10.05.2020).

25. Что такое сabbatical и почему он вам нужен? RUSBASE : веб-сайт. URL: <https://rb.ru/howto/sabbatical/> (дата звернення: 10.05.2020).

References:

1. Babkin A.V. (2008) *Spetsial'nye vidy turizma* [Special types of tourism]. Rostov-on-Don: Feniks. (in Russian)
2. Shamlikashvili V.A. (2014) Virtual'nyy turizm yak novyy vid turizmu. [Virtual tourism as a new type of tourism]. *KE*. [KE] vol. 10, no 94. Available at: <https://cyberleninka.ru/article/n/virtualnyy-turizm-kak-novyy-vid-turizma> (accessed 01 June 2020)
3. Timoshina U.V., Smirnov D.V. (2018) Novye vidy turizma kak sposob optimizatsii turistskoy otrasli Kryma. [New types of tourism as a way to optimize the tourism industry of Crimea]. Proceedings of the *Aktual'nye problemy fizicheskoy kul'tury, sporta, turizma i rekreatsii: sb. mater. VI Vseros. S mezhdun. uchastiem nauch.-prakt. konf. studentov i aspirantov* (Russia, Tomsk), Tomsk, pp. 355–357.
4. Aigina E.V., Tulskaia N.I., Shabalina N.V. (2013) Turizm v gorodakh zolotogo kol'tsa: novye formy i vidy [Tourism in the cities of the Golden Ring: new forms and types] *Rossiyskiy nauchnyy zhurnal*, vol. 5, pp. 313–319.
5. Kutepova G.N. (2010) Klassifikatsiya vidov ekzoticheskogo turizma [Classification of types of exotic tourism]. *Nauchnyy vestnik MGIT*. vol. 3, pp. 20–25.
6. Butsenko E.D. (2015) Gastronomicheskiy turizm kak populyarnoe napravlenie v turizme [Gastronomic tourism as a popular destination in tourism] *Nauchno-metodicheskiy elektronnyy zhurnal Kontsept*, vol. 33, pp. 56–60.
7. Andreeva U.U. (2009) Naibolee populyarnye vidy sportivnogo i ekstremalnogo turizma. Obzor [The most popular types of sports and extreme tourism. Overview] *Sovremennye problemy servisa i turizma*, vol. 1.
8. Alexandrova A.U. (2015) Aktual'nye tendentsii razvitiya sfery turizma v global'nykh gorodakh mira [Current trends in the development of the tourism sector in global cities of the world] *Sovremennye problemy servisa i turizma*, vol. 9, no. 2.
9. Krainova O.S., Ketrar M.F. (2016) Marketingovyy analiz rynka onlayn-turizma i soputstvuyushchikh uslug [Marketing analysis of the online tourism market and related services] *Ekonomika, pravo, obrazovanie: regional'nyy aspekt*, pp. 119–122.
10. 35 luchshikh virtual'nykh muzeev mira, kotorye neobkhodimo posetit'. (Canva: onlayn servis graficheskogo dizayna). Available at: https://www.canva.com/ru_ru/obuchenie/virtualnye-ekskursii/ (accessed 03 May 2020).
11. Sites in 3D. 360 Panoramic Photographs. (Virtual Tours). Available at: <http://www.3dmekanlar.com/sites.html> (accessed 10 May 2018).
12. Romanova A.A. (2017) Vidi turizmu ta ikh klasifikatsiya u konteksti suchasnikh tendentsiy rozvitku turindustrii [See tourism and its classification in the context of current trends in the development of tourism] *EKONOMIKA I REGION Naukoviy visnik*, vol. 4, no. 65), pp. 13–19.
13. Mikhailova K.U. (2016) Innovatsionnye napravleniya razvitiya mirovoy turistskoy industrii [Innovative directions for the development of the global tourism industry] *Vestnik APK Stavropol'ya*, vol. 1, pp. 260–264.
14. Alkoturizm. Luchshie mesta v Evrope. Available at: <http://traveliving.pro/alkoturizm-luchshie-mesta-v-evrope.html> (accessed 13 May 2020).
15. Basyuk D.I. (2012) Innovatsiyniy rozvitok gastronomichnogo turizmu v Ukraїni [Innovative development of gastronomic tourism in Ukraine] *Naukovi pratsi Natsional'nogo universitetu kharkovikh tekhnologiy*, vol. 45, pp. 128–132.
16. Zhilenko V.Y., Glushova Y.G., Yakovenko O.V., Magomian O.M., Muradyan L. A., Kochanova M. A. (2018) Innovatsionnye vidy turizma: problemy i perspektivy razvitiya v RF [Innovation kinds of tourism: problems and prospects of development in the russian federation] *In EUROPEAN RESEARCH*, pp. 24–27.
17. Archer B.H. & Owen C.B. (1972). Towards a tourist regional multiplier. *Journal of Travel Research*, 11(2), 9–13.
18. Gey-turizm. LGBT-turizm. (Turoperator As-trevel). Available at: http://actravel.ru/tourism_glossary.php?word=453 (accessed 17 May 2020).
19. Travel-trendy 2020. (Chance for traveller). Available at: <https://chance4traveller.com/travel-trendyi-2020-goda-samyie-populyarnyie-zaprosyi-puteshestvennikov/> (accessed 10 April 2020).
20. Malinovska O.Yu., Isakova A.I. (2014) Innovatsiyni vidi turizmu [Innovative types of tourism] *Geografiya ta turizm*, vol. 27., pp. 46–55.
21. Couchsurfing na bud'-yakiy smak: bezkoshtovniy nichlig, kompaniya v poizdtsi, ekskursiya chi seks-turizm. (УНІАН). Available at: <https://www.unian.ua/tourism/lifehacking/10534908-couchsurfing-na-bud-yakiy-smak-bezkoshtovniy-nichlig-kompaniya-v-pojizdci-ekskursiya-chi-seks-turizm.html> (accessed 12 May 2020).
22. Ponomareva T.V. (2015) Obrazovatel'nyy turizm: sushchnost', tseli i osnovnye segmenty potrebiteley [Educational tourism: the essence, goals and main segments of consumers]. Proceedings of the *Problemy sovremennoy ekonomiki: materialy IV Mezhdunar. nauch. konf. (Russia, Chelyabinsk, February 2015)*, Chelyabinsk: Dva komсомol'tsa, pp. 139–143. Available at: <https://moluch.ru/conf/econ/archive/132/7188/> (accessed 01 June 2020).
23. Nazvany glavnye trendy v turizme 2020. (Piligrim). Available at: <https://piligrim.ua/news/nazvany-glavnye-trendy-v-turizme-2020> (accessed 10 May 2020).
24. Neobkhodimost' sozdaniya novykh form turizma. (Автор24). Available at: https://spravochnick.ru/turizm/innovacii_v_turizme/neobhodimost_sozdaniya_novyh_form_turizma/ (accessed 10 May 2020).
25. Chto takoe sabbatical i pochemu on vam nuzhen? (RUSBASE). Available at: <https://rb.ru/howto/sabbatical/> (accessed 10 May 2020).